

Perspektiv på museum

- Utvecklingen av Lunds Universitets Historiska Museum

Patrik Jonsson

VT 2007

Ark 341

Lunds universitet Institutionen för arkeologi och antikens historia

Handledare Bodil Petersson

Abstract

Denna C-D uppsats har som syfte att urskilja hur de olika arkeologiska perspektiven (kulturhistorisk-, processuell- och den postprocessuella arkeologin samt genus perspektivet) under 1900-talet fram till idag och hur de har påverkat den arkeologiska utställningen till form och innehåll. Uppsatsen tar upp utvecklingen av Lunds universitets historiska museum, och även dess framtida bild (LUHM).

Innehåll

1. Inledning

1.1 Syfte	6.
1.2 Problemställning.....	6.
1.3 Forskningshistorik	7.
1.4 Metod	8.
1.5 Avgränsningar	9.
1.6 Källkritik	9.
1.7 Uppläggningsen av intervjuer.....	10.

2. Lunds universitets historiska museum en historik

2.1 Inledning.....	11.
2.2 Kilian Stobeaus	12.
2.3 Bror Emil Hildebrand.....	12.
2.4 Sven Nilsson.....	13.
2.5 Positioner inom museet	14.
2.6 Början av 1900-talet	14.
2.7 Slutet av 1980-talet fram till 2002-talet	15.

3. De olika perspektiven inom Arkeologin

3.1 Kulturhistorisk arkeologi.....	17.
3.2 Processuell arkeologi.....	19.
3.3 Postprocessuell arkeologi	21.

4. Intervjuer

4.1 Situationen vid LUHM 2002-2007	23.
4.2 Vad skiljer LUHM från andra museer.....	23.
4.3 Kulturhistorisk arkeologi –diskussionen kring kranier	25.
4.4 Under 1920-talet vid LUHM.....	25.
4.5 Inslag av den processuella och postprocessuella arkeologin vid LUHM.....	26.
4.6 Genusperspektivet	27.
4.7 Framtiden	27.

4.8 LUHM ändrar riktning	30.
--------------------------------	-----

5 Slutdiskussion

5.1 Arbetet kring uppsatsen.....	32.
5.2 Möjligheten att urskilja de olika perspektiven	32.
5.3 Framtiden för LUHM	33.
5.4 Inriktning på allmänheten.....	34.
5.5 Sammanfattning	36.

Källförteckning

Litteraturförteckning

Böcker jag har i litteraturförteckningen men inte är synliga i texten

Internetkällor

Muntliga källor

Frågorna till intervjuerna

Bilagor

1. Inledning

Mitt val av ämne kan härledas från min tanke att göra arkeologin mer tillgänglig för allmänheten. Jag tycker att människor i allmänhet kan alldeles för lite om historien bakom museers uppkomst, samt varför och hur utställningar på museer förändras genom tiderna. Långt innan jag bestämde mig för att läsa till arkeolog hade jag redan då ett starkt intresse för historia; i och med denna avhandling så har jag nu möjligheten att få kombinera dessa ämnen historia och arkeologi. Jag har alltid haft ett intresse i hur saker och ting uppkommer och därför är detta det ämne jag vill ta upp i min uppsats. När mina studier inom arkeologin påbörjades var jag redan mycket intresserad av de olika perspektiven som berörde arkeologin under 1900-talets början till 2000-talet. Jag sökte en förståelse i hur man tänkte i det förflutna och då främst om arkeologiska museer, vilka jag tycker är mycket intressanta.

Uppsatsen ska behandla Lunds universitets historiska museums (LUHM) utveckling från dess start 1805 tills idag. Samt hur museet i framtiden kommer att visas/se ut då den för tillfället är i en förnyelseperiod. Uppsatsen kommer även att ta upp varför man bestämt sig att göra förnyelser under museets livstid. Då det inte alltid kommer att finnas material (information, tidsskrifter, avhandlingar mm) så kommer jag att förklara de perioder där det fanns material (information) att tillgå till. Jag kommer även att ta upp de olika infallsvinklarna (kulturhistorisk-, processuell- och postprocessuell arkeologi, samt genusperspektivet) då i början av 1900-talet till 2000-talet. Sist men inte minst ska jag göra en studie av LUHM angående framtida utställningar och perspektiv.

Litteraturstudien kommer att omfatta litteratur om varje periods infallsvinkel, till exempel så har jag studerat självbiografier av Nils Niklasson samt Oscar Montelius som täcker början av 1900-talet fram till ca mitten av 1900-talet, för att få en insyn i den svenska kulturhistorian inom arkeologin i Sverige. Efter detta kapitel ska jag gå närmare in på processuell samt postprocessuell arkeologi vid mitten av 1900-talet. De olika delarnas uppbyggnad i uppsatsen kommer alla vara snarlika.

1.1 Syfte

Syftet med min uppsats är att på ett klart och tydligt sätt följa en utveckling inom arkeologiska utställningar i början av 1900-talet tills idag, samt även undersöka om man kan hitta inflytande från de olika arkeologiska inriktningstrenderna i utställningarna. Jag tar upp detta ämne i och med att jag tycker det kan vara till stor nytta att veta hur, samt varför man har haft de olika inriktningarna, då utställningarna på ett museum kan ta många olika former. För mig känns det viktigt att förmedla dessa ämnen då jag inom A-B kursen endast har trängt igenom ytan inom detta område och gärna vill lära mig mer om det. Kort och gott är syftet med arbetet en undersökning i förändringarna i människans synsätt på arkeologin genom 1900-talet.

1.2 Problemställning

För att min avhandling ska uppfylla sitt syfte så har jag en problemställning som ska underlätta och göra det möjligt för en utomstående individ att förstå avhandlingens syfte och underlätta för reflektioner om hur man rent hypotetiskt kan ha tänkt när man gjorde olika utställningar under de perspektiv jag valt att ta upp.

- Detta är en ingående studie som har i uppgift att syna ett arkeologiskt museums utveckling under början av 1900-talet fram till 2000-talet då arkeologin tar sig an många nya inriktningar inom de arkeologiska perspektiven.
- Hur LUHM i framtiden kommer att urskilja sig jämfört med det förflutna
- Varför LUHM i början av 1900-talet och fram tills 1990-talet främst inriktat sina utställningar för forskare samt studenter och inte för allmänheten. Även vad det har fått för konsekvenser för museets innehåll och inriktning.

1.3 Forskningshistorik

Det finns en rad olika arbeten om museers historik men inte så många om arkeologiska museer vilka jag är inriktad på. Här bör nämnas Gundula Adolfsson bok ” Människa och objekt i smyckeskrinet en analys av arkeologiska utställningar i Sverige” och Jorgen Jensens bok ”Thomsens museum” som inom arkeologiväsendet oftast refereras till inom museers utställningshistoria. Inom detta område av arkeologin som jag valt att blicka över så är det tillgängliga materialet tyvärr mycket sparsamt. Även om ämnet inte är helt okänt i de arkeologiska kretsarna så existerar det inte ett övergripande material om just dessa inriktningar av ämnet jag valt att belysa, delvis de arkeologiska aspekter som påverkat och påverkar utställningarna. Vad jag har kunnat urskilja så finns det stort utrymme för en mer och noggrannare forskning inom just det ämne som jag valt att ta mig an.

Jag har valt att skriva om LUHM som öppnades 1805 och är som tidigare nämnt under en förnyelseprocess. Det finns lite skrivet och förklarat om LUHM, men en utgåva av Berta Stjernquists bok *The Historical Museum and Archaeological Research at Lund University 1805-2005* finns som kommer att vara till stor hjälp för mig, då denna person besitter en stor erfarenhet om just LUHM och dess utveckling sedan dess (Stjernquist 2005).

I och med att jag även tar upp de olika perspektiven inom arkeologin under 1900-talet så har jag en del böcker att tillgå inom just denna del av avhandlingen. Exempel på böcker som jag kommer att ha stor nytta av denna punkt är John Bintliff *The Annales School and archaeology* (1994), Ola W Jensen & Håkan Karlsson (1998) *Aktuell samhällsteori och arkeologi*, Bruce Trigger *Arkeologins Idéhistoria*, Ian Hodder *The archaeology process*, Evert Badou *Den nordiska arkeologin* och Stig Welinder *Min svenska arkeologihistoria*. Kort sagt, det finns information att tillgå och ämnet jag valt har tagits upp av andra arkeologiska författare, dock skall det nämnas dessa personer enbart har tagit upp förändringar; jag har istället som syfte att härleda dessa förändringar till de olika arkeologiska perspektiven.

1.4 Metod

Som metod har jag valt att använda mig av kvalitativa intervjuer med museianställda (där det finns inslag av arkeologiskt material). Då jag har som uppgift att ta reda på varför man inom arkeologin ställer ut saker och ting som man gör; så i huvudsak kommer intervjuer att mest vara riktade mot museets personal då de besitter nyckeln till informationen min avhandling bygger på (Ryen 2 004:32).

Jag vill poängtera att mycket av arbetet bygger på intervjuerna, då dessa individer besitter sådan information som jag annars inte har tillgång till, då det finns en bristande publikation av sådant material jag är beroende av för att fullfölja mitt arbete. Intervjuerna kommer att tas upp där de passar in i de olika delarna i arbetet samt som en egen del i slutet av avhandlingen där både mina frågor samt svaren kommer att publiceras.

Inom mitt ämnesval utgår jag i undersökningen inte från en redan utarbetad teori, utan vill arbeta mer induktivt där jag arbetar ut en teori efter hand som arbetet fortlöper.

För att min avhandling ska bli lättförståelig har jag tänkt mig att dela upp avhandlingen i olika kapitel, enligt följande. Kapitel 2 kommer att ta upp historiken bakom LUHM för att på så vis lättare få en överblick över helheten. Detta för att läsaren ska kunna förstå min avhandling då jag även tycker det är intressant hur museerna startades, samt hur man har genomfört förändringar genom tiderna. Kapitel 3 kommer att ta upp historiska socialpolitiska händelser som har kunna påverka arkeologin i Norden. Då syftar jag främst på arkeologiska händelser som rör Europa under början av 1930-talet i och med nationalsocialismens frammarsch i Tyskland, något som satte sin prägel på arkeologin i många europeiska länder, då inte minst Sverige. Jag vill nämna att detta kapitel inte kommer att ta upp stor plats i och med att det inte är syftet att enbart förklara historiken bakom förändringarna inom arkeologins museer. I kapitel 3 kommer jag även att beröra de olika infallsvinklarna inom arkeologin under 1900-talet fram till 2000-talet för att på det viset underlätta för läsaren att förstå situationerna som har satt sin prägel på arkeologin. I kapitel 4 tar jag upp intervjuernas resultat och sedan avslutar jag med min slutdiskussion i kapitel 5 där jag kommer att sammanfatta mina svar och slutsatser. Jag vill även här passa på att nämna att kapitel 2 samt 4 är likartade. Men skillnaden i dessa ligger i att kapitel 2 är baserat på litteratur medan kapitel 4 är baserad på

intervjuer. I och med att litteraturen använd i kapitel 2 är från 2005 så har det hänt en hel del sen dess vid museet. Jag vill även poängtera att litteraturen enbart ger en, vad jag anser vara, en förskönad bild av situationen medan intervjuerna porträtterar mer utav den nakna sanningen.

För att jag ska kunna spåra de arkeologiska inriktningarna i museets utställningar så ska jag med hjälp av intervjuer samt en del egna studier av litteratur försöka finna olikheter inom museets utställningar samt tekniker under de olika periodinriktningarna. Jag kommer även att genomföra studiebesök på detta museum för att se skillnader på utställningarna. Det mest väsentliga i mitt arbete bygger, delvis, på intervjuerna som jag kommer att genomföra med museets personal, samt egna studier av museet.

1.5 Avgränsningar

I och med arbetets omfattning så har jag blivit tvungen till att göra avgränsningar för att få en mer hanterlig frågeställning. Varför LUHM valts beror på att museet i sig har publicerat en del artiklar om just museets utveckling samt ett par böcker om museets historia. En annan orsak till att jag valt just LUHM beror på att det är ett museum jag tillbringat en hel del tid på under mitt första år som arkeologistudent och känner väl till. Att museet just nu befinner sig i en intressant förändringsprocess (modernisering), gör det hela desto mer intressant.

1.6 Källkritik

Varför jag enbart har valt just ett museum istället för två eller fyra är på grund av att LUHM är mycket unikt i jämförelse med andra museer i landet. Bara tanken på att det är det äldsta museet i Europa säger en hel del om det. Dess utveckling har även varit annorlunda och spännande i jämförelse med många andra museer. Hade jag valt två museer hade det nog varit omöjligt att kunna jämföra dessa med varandra då LUHM är unikt i alla aspekter som ni kommer att få ta del av när ni läser mitt arbete.

1.7 Upplägg av intervjuer

Som jag tidigare har nämnt är det museets nuvarande och tidigare personal vars åsikter är centrala i denna uppsats. Eftersom intervjumetoden skulle hållas kvalitativ, valde jag ut vissa individer med starka anknytningar till LUHM till intervjuerna. Meningen var att intervjua de som är centrala för uppsatsen och då främst de som har haft anknytningar till LUHM samt de som är anställda där.

Intervjuerna har ägt rum vid själva LUHM samt vid Institutionen för arkeologi och antikens historia vid Lunds universitet. Intervjuguiden där mina frågor är listade har jag lagt som bilaga i slutet av arbetet. Material som jag fått fram genom intervjuerna har jag presenterat i kapitel 4 och det kommer även med i kapitel 5 i diskussions- och analysdelen. Sammanlagt har jag genomfört tre intervjuer som var och en har tagit lite över en och en halv timme att genomföra. Till hjälpmedel under intervjuerna har jag använt mig av en kassettspelare för att underlätta för mig i det senare skedet när jag renskrivit själva intervjumaterialet.

- September 2007 intervjuades Anders Ödman, nuvarande lektor vid Institutionen för arkeologi och antikens historia, samt dåvarande chef för LUHM från 1988-2002. Intervjun ägde rum på Ödmans kontor vid Arkeologi och antikens historia.
- September 2007 intervjuades Hampus Cinthio nuvarande antikvarie vid LUHM, tillträdde tjänsten 1988. Intervjun ägde rum vid LUHM.
- Oktober 2007 intervjuades Per Karsten, nuvarande chef vid LUHM, som tillträdde tjänsten efter Anders Ödman 2002.

2. Lunds universitets historiska museum en historik

*Lunds Universitets
Historiska Museum*

2.1 Inledning

Inledningsvis ska jag gå igenom historiken som jag har funnit om LUHM. Detta från museets start när de för första gången skänktes föremål, fram till idag. Här nedan kommer historisk information om LUHM att presenteras. Jag har valt att ta information från Berta Stjernquists bok *The Historical Museum And Archaeological Research At Lund University 1805-2005*, som tar upp LUHM historia från början till slutet (Stjernquist 2005).

Museet är det äldsta arkeologiska museet i Europa. LUHMs historia sträcker sig över två sekel. Museet har genomgått stora förändringar, inte minst under de senaste tio åren. Till skillnad från då till nu är att LUHM samt vår institution som är relativt ny om man tar den i kontrast till LUHM, så kan man se att det fortfarande existerar ett obrutet band av samarbete mellan dessa två Kooperationer, som existerar med varandra. Notera dock att LUHM samt institutionen splittrades för ca fyra år sedan. År 2004 hade museet sitt 200-årsjubileum som fick stor publicitet i media (Stjernquist 2005:7, <http://www.luhm.lu.se/>).

År 2005 ändrades namnet på institutionen till "Institutionen för arkeologi och antikens historia". Institutionen är idag uppdelad i fyra olika delar, som består av fyra sektioner inom arkeologi; historisk arkeologi, historisk osteologi, klassisk arkeologi och antikens historia. Universitetets vetenskapsgren inom arkeologin, som under början av 2000-talet har ökat i storleksordning tillsammans med historisk osteologi, och som slogs samman med den klassiska arkeologin 2002. LUHM som från början var inkluderat i universitetets vetenskapsgrenar inom arkeologin ingår inte längre i avdelningen för arkeologin. Alla dessa förändringar som skett är en följd av reorganisation inom arkeologin som skett under de senaste åren (Stjernquist 2005:9).

2.2 Kilian Stobaeus

Arkeologins historia i Lund kan antydhas ha börjat redan 1735 då Kilian Stobaeus var den första att donera sin samling av unika föremål till akademien. Föremålen Stobaeus donerade är det vi idag känner igen under namnet kuriosakabinettet som finns att skåda på LUHM. Stobaeus var rektor på Lunds universitet och hade stor makt. Efter Stobaeus död 1742 lyckades man 1745 att köpa in hans magnifika myntsamling. Även om det finns spår av historisk aktivitet som sträcker sig ända till 1700-talets så tas inte denna tidiga period upp då materialet är för sparsamt. Den historiska samlingen av föremål från 1735 beskrevs senare av Otto Rydbeck 1937 (Stjernquist 2005:12-15).

*Kilian Stobaeus grundaren av
kuriosakabinettet*

I början av 1800-talet donerade många välkända professorer sina antikviteter av arkeologiskt ursprung. Dessa föremål bestod av värdefulla stenföremål, bronsobjekt samt medeltida föremål som donerades till Historiska Museet. Till skillnad från idag existerade dock inte arkeologin som en enskild avdelning på universitetet, det var först i mitten av 1800-talet som ämnen gradvis började ta sin nutida form. Ämnet arkeologi var mycket vagt framhåvt om vad det inkluderade och inte. Ämnet i sig var ännu inte fullt utvecklat som ett ämne eller organisation, då arkeologin även kunde gå in på historia och naturvetenskapliga teser. Under avdelningens första tid på det Historiska museet hade man som mål att föröka expandera arkeologisamlingen för allmänhetens intresse. Föreläsningar om vissa ämnen såsom t.ex. fornnordisk mytologi var mycket vagt framhåda då detta ämne inte var förankrat och fullt utvecklat ännu (Stjernquist 2005:12-15).

2.3 Bror Emil Hildebrand

Under Bror Emils Hildebrands ledning (1830-1833) tog museet en annan inriktning. Då Hildebrand var en kvalificerad forskare, så påbörjades en renovering på museet där man började lägga mer tonvikt på myntsamlingen som det Historiska museet besatt. En viktig sak som inträffade under Hildebrands ledning var treperiodsystemet som han hade lärt sig under sin tid med C.J. Thomsen i Köpenhamn fast systemet inte var fullt utvecklat ännu. Han

använde sig av en liknande plan om treperiodsystemet som Thomsen använt sig av på Nationalmuseet i Köpenhamn. Det har ofta sagts att Hildebrands intresse för systemet ledde till att det infördes tidigare vid Historiska museet än vid andra museer runt om i landet (Stjernquist 2005:16-17).

Hildebrand påbörjade under sin tid som museichef att omstrukturera det Historiska Museets kronologiska uppbyggnad av föremål. Föremål såsom urnor, antika föremål av metall, järn, brons samt medeltida föremål började nu omstruktureras enligt Thomsens treperiodsystem. Detta system var fortfarande i ett tidigt stadium, och hade fortfarande mycket kvar att utvecklas till det som vi idag känner till som treperiodsystemet. Hildebrand fick ett uppdrag av Thomsen som gick ut på att Hildebrand skulle fortsätta med den kronologiska utvecklingen inom treperiodsystemet, som Hildebrand arrangerade inom nordiska antikviteter dock hann han aldrig slutföra det arbete han blivit given av Thomsen, men manuskripten finns kvar om hur struktureringen skulle kunna ha sett ut. Även om Hildebrand endast var aktiv under tre år på det Historiska Museet så medförde han två stora innovationer som senare skulle komma att karakterisera museets utveckling. Innan han flyttade till Stockholm så introducerade han vetenskapliga studier och fortgående externa aktiviteter som utgick på att man tog in utbytesstudenter från runt om i världen (Stjernquist 2005:16-17).

2.4 Sven Nilsson

1885 så påbörjades en inventering av föremål under ledning av Sven Nilsson på det Historiska Museet som än idag fortfarande används. Nilsson var aldrig anställd på museet men blev en viktig aktör då hans förhistoriska samling blev en viktig del av museets kollektion. Man vet att det under 1800-talet inom arkeologin inte var helt ovanligt att en professor inom just arkeologin även kunde besitta kunskaper utanför hans expertisområde, då som till exempel naturvetenskap. En annan sak som Nilsson blev känd för var hans talang att skaffa museet material genom handel eller gåvor, som inte var helt ovanligt vid denna tid. Detta vet man genom äldre rapporter som visar på resekonton där man bytte till sig antika objekt. Sådana objekt kunde även säljas utomlands, då främst till England samt Danmark där museet hade bra förbindelser. Vid Nilssons död köpte även då det Historiska Museet upp den avlidnes arkeologiska tillgångar som i sin tur fick namnet "Nilssons kollektion" och ökade det insamlade materialet till 4 400 objekt på det Historiska Museet. Genom internationella

kontakter som Nilsson hade fångat upp genom åren gjorde han även reklam för museet, vilket gjorde att Lunds kollektion fick stor publicitet runt om i världen inom arkeologin. Man vet att Nilsson genom sina dagböcker och material, bevarat av museet, hade ett stort kontaktnät som sträckte sig inom Europas gränser ända till Amerika. I och med detta var det en del människor som åkte till Lund för att bevittna utställningen tack vare Nilssons internationella diplomati (Stjernquist 2005:19-20).

2.5 Positioner inom museet

När museet utvecklades behövdes också mer och mer kompetent personal, så man införde nya poster inom museet. Man gjorde så att den professor som hade hand om historien också skulle ha posten som ordningsman. Även en annan post skapades för att det skulle finnas en person som hade i uppdrag att ha hand om kollektionens utökning av föremål. Under mitten av 1800-talet bestämdes det att de historiska professorerna även skulle agera som huvudmän för museet. Efter detta skedde en rad olika förändringar inom ledarskapsstrukturen för museet som tillförde nya tjänster som än idag finns kvar (Stjernquist 2005:21,23).

2.6 Början av 1900-talet

Mellan första och andra världskriget skedde det en expansion inom såväl tekniken som forskningen. Efter andra världskrigets slut när det återigen blev möjligt för svenska arkeologer att bege sig ut till nu befriade europeiska länder så gjordes en del forskningsprojekt under 1940-50-talet. Även södra Sverige blev nu en plats för arkeologer som utökade utgrävningarna successivt med åren. Deras internationella kontakter utökades också då Sverige åter igen kunde ha utbytesstudenter vilket varit problematiskt i och med andra världskriget. Under flera decennier på 1800-talet fanns det ett stort intresse för historiska frågor, kanske i och med en modernare attityd som till slut fick ett fotfäste i slutet av 1800-talet. Det var även efter andra världskriget som forskning utvecklades dithän där människan och miljön, samt problem mellan sociala och naturekonomiska ting började få en mer och mer central roll inom arkeologin. Efter mitten av 1940-talet kunde man se en klar skillnad och ett närmande av naturvetenskap, via historia till socialkunskap inom arkeologin (Stjernquist 2005:22, 26, 34, 47)

2.7 Slutet av 1980-talet fram till 2000-talet

Den sista delen av historien handlar om museets skick samt dess aktiviteter under 1980-talet fram till 2000-talet. Tre stora förändringar ändrade museets tillstånd under denna period. Den första var 1988 då museet omstrukturerades till en avdelning med en kurator och två antikvarier, den andra skedde 1994 när den arkeologiska institutionen flyttade till en annan byggnad och den tredje skedde 2003 när museet och arkeologinstitutionen tvingades att separera. I juni 1984 bestod institutionen av tre olika delar, nämligen arkeologi, medeltidsarkeologi och det Historiska Museet, som i Skandinavien hade en av de allra största samlingarna av arkeologiska föremål. Dessa tre institutioner hade sitt huvudkontor vid det Historiska Museet vid Kraftstorg med några temporära fastigheter utanför huvudbyggnaden för personalen och förråd för arkeologiska artefakter.

Institutionen för arkeologi har material som täcker en period från slutet av den förkristna eran (1050 f.kr) till nutid. Institutionen har även ändrat namn flera gånger. I början (1912) hette det Nordisk och jämförande arkeologi. När Lunds universitet 1919 fick en professorstitel som innehades av Otto Rydbeck så döptes institutionen om till Förhistorisk Och Historisk Arkeologi, och det namnet varade ända fram till 1971. Det året ändrades namnet till tillbaka till 1912 års namn, nämligen Nordisk och jämförande arkeologi. 1974 ändrade man namnet

*Anders Ödman
museichef vid LUHM
under åren 1988-2003*

igen till Nordeuropeisk Arkeologi, och från den första juli 1984 blev det kort och gott Arkeologi som än idag har kvar sitt namn. Under efterkrigstiden blev forskningen på institutet färgat av den viktiga samt växande kraften bakom naturvetenskapen som hade fört med sig en ny utveckling av metoder. Forskningen runt institutionen har vid detta tillfälle också färgats av den växande betydelsen för naturvetenskapen som har haft betydelse för utvecklingen inom de olika metoderna under kalla kriget (Stjernquist 2005:49, 50).

Archaeologicum Institutionen för arkeologi och antikens historia

Under 1980-talet gick historiska museet under namnet Institutionen för Arkeologi, som innehöll den förhistoriska samlingen, medeltida samlingen, mynt och medaljsamlingen och kuriositets samling (Kabinetten för Kuriositeter). 1988 med den nya organisationen, styrdes museet av en kurator (Anders Ödman) samt med två antikvarier (Hampus Cinthio och Ulla Silvegren). Under denna period kunde museet försöka få tillstånd för ett nytt förrådslager istället för det provisoriska lagret de redan hade på området. Den andra förändringen som inträffade 1994 var när Institutionen för arkeologi flyttade till den nuvarande byggnaden på Sandgatan 1 som heter *Archaeologicum*. I och med flytten 1994 skapades det ledigt utrymme i museet. Dessa lediga utrymmen kom snabbt till användning för t.ex. arkivering samt till utställningar (Stjernquist 2005:55).

3. De olika perspektiven inom arkeologin

Jag kommer att syna perspektiven inom arkeologin för att jag ska kunna ge en förklaring om hur, när och vart de uppstod samt även ställa dem mot varandra och därigenom söka framhäva väsentliga skillnader. Jag har även valt att förklara den processuella och den postprocessuella arkeologin. Detta gör jag främst för att friska upp minnet på de individer som kanske har glömt eller inte är så inlästa på de olika inriktningarna inom just arkeologin.

3.1 Kulturhistorisk arkeologi

Den första arkeologiska teoribildningen brukar kallas för Kulturhistorisk arkeologi vilket utvecklades i slutet av 1800- och början på 1900-talet. Det var under 1800-talet som skandinavisk arkeologi etablerade sitt namn inom arkeologivärlden på grund av treperiodsystemet. Under 1900-talet utvecklades arkeologin i en väldigt nischad bana. Detta var den nationella arkeologin som i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet, då många nationer ville söka sina rötter tillbaka i tiden, på så vis skulle komma att kallas just nationell arkeologi och som i vissa fall utvecklades till nationalistisk. Nationell arkeologi var främst populärt inom minoritetsgrupper och nyskapade länder, så som många nya östeuropeiska

*Gustav Kossinna
arkeologisk
rasforskare*

länder, men även stora nationer som Tyskland och England drev dessa frågor. Tyskland hade en arkeolog vid namn Gustav Kossinna, som drevs av en fanatisk patriotism för, vad han påstod var sina förfäder – germanerna. Kossinna var en etnocentrisk arkeolog som menade att den germanska kulturen var det mest överlägsna samt mest utvecklade av alla kulturer. Han menade också att landmassor som Tysklands förfäder en gång ägt på nytt borde ägas av Tyskland. Detta var i början av 1900-talet, men nationalismen skulle komma att prägla arkeologin fram till 1930-talet. Man ska inte glömma att Sverige var ett av de första länder i världen som

bedrev rasforskning med olika experiment med folkgrupper, så som Tyskland skulle göra efter oss. Dock utvecklades aldrig Sverige till det Tyskland till slut gick under för (Trigger 1993: 199-203, Welinder 2003, 84-87).

I det nationalistiska Tyskland togs det fram en retorik som hade tidiga anknytningar till etnicitet; en sammankoppling av biologiska och kulturella liknelser som hade en lång tradition

i Tyskland. Detta innebar att om man hade tyska föräldrar oavsett var man bodde så var man tysk, medan utlänningar som bodde i landet inte kunde kalla sig för tyskar. Även inom forskningen togs vetenskapliga och litterära framsteg som exempel på nationens storhet, man hade alltid ansett sig vara ett folk av ”poeter och tänkare”. I Tyskland som under början av 1930-talet levde i en social, ekonomisk, filosofisk och politisk osäkerhet var det inte konstigt att många människor ville dra sig det förgångna till minnes då de trodde att deras förfäder tillhört ett folk med en heroisk forntid. Ett annat exempel på hur arkeologerna i Tyskland endast ansåg att Tyskland var det bästa landet att leva i var att de också var kritiska mot humanismen som de ansåg var alltför internationellt inriktad med sitt intresse fokuserat kring Medelhavsländerna – både Italien och Grekland hade gått med i kriget på dess allierades sida (första världskriget). Den tyska förhistoriska arkeologi som utvecklades i början av seklet kan sägas ha två rötter, dels i en patriotisk och romantisk antikvarisk och i en fysisk rasideologi. Precis som på andra håll i Europa var 1700 och 1800-talens kunskaper om förhistorien hämtade från medeltida texter, i Tysklands fall särskilt Tacitus *Germania*. Även bibeln hade man användning för då man använde den som en kronologi. Montelius kronologier baserade sig på att norra Europa var kulturellt svagare än södra Europa. I Montelius kronologier framställdes germanerna som barbarer fram till deras kristnade, vilket stora grupper arkeologiskt intresserade fann outhärdligt (Gillberg 2001: 108, 112, 131, 140-141, Baudou 2004: 205-208)

Den arkeologiska världen i Sverige var mycket liten under denna tid om man jämför med Tyskland. Inom hela det svenska arkeologiska väsendet hade förändringar skett. Man sade att Sverige speglade det tyska 1920-talet fast i en mycket mindre skala. Även här hade decenniets ekonomiska depression slagit hårt, dock inte lika hårt som i Tyskland. Befolkningstillväxten i Sverige var låg under depressionstiden och ökade först under 1930-talets senare del. Under 1920-talet finner man den sista vågen av utvandrare som är på väg till Amerika för att starta om på nytt. Under hela 1920-talet hade Sverige problem med den ökande arbetslösheten, bostadsbristen samt med fattigvårdnadskostnaderna. Även politiskt så skedde förändringar. Många delar av landet följde under 1930-talet vissa tendenser inom det politiska livet, bland annat uttryckte detta sig genom att både kommunister och nationalsocialister valdes in i olika kommunfullmäktige runt om i Sverige. En annan anledning till den omfattande expansionen inom nationalsocialisterna var på grund av unionsupplösningen med Norge och första världskriget som hade förankringar i fosterlandskärlek och nationalism. När oroligheter stod för dörren skulle man vända sig till historien för att lära sig mer och på så sätt automatiskt

komma att fatta de rätta besluten. Liksom i Tyskland var den neolitiska forskningen ett intensivt debatterat ämne i Sverige under 1920-talet med starka inslag av såväl nationalistisk retorik som fysisk antropologi. Ord som stam, ras och folk var vanliga begrepp i den svenska arkeologin från sekelskiftet och framåt, även om inte orden hade samma innebörd och konnotationer som i Tyskland under samma tid (Gillberg 2001: 164, 171).

Det hade också diskuterats livligt om svensk närvaro som ras i Finland under en längre tid. Framst var det östsvenska forskare som engagerade sig i ämnet och det blev aldrig riktigt kartlagt om kopplingen mellan det materiella och det etniska arvet då man redan hade en bild av hur det skulle ha sett ut; man tog det som en självklarhet. Decennier senare hade debatten lagt sig och diskussionen om förhistoriens raser mattats ut (Gillberg 2001: 173, 194, Baudou 2004: 223).

Det kulturhistoriska arvet kan betraktas på olika vis (pga. att rasister, nazister samt nationalister har använt sig flitigt utav det och förvrängt det till sin fördel så ses det kulturhistoriska arvet av många som fruktansvärt pga. misstolkningar av dessa grupper) detta var under 1800-talet till början av 1900-talet sett som helt normalt, samt att majoriteten av västvärldens länder sysslade mer eller mindre med rasbiologi. Många ser det kulturhistoriska arvet som lämnats kvar som något dåligt och missvisande som arkeologin skapade under 1800-talet fram till början av 1900-talet. Man har sagt att de kulturhistoriska arkeologerna grävde upp fler och fler fynd utan att för den skull lära sig mer om forntiden (Wikipedia). Den kulturhistoriska arkeologin är och var främst inriktad på systematiseringar, typologiseringar och klassificeringar av fynd, artefakter, för att sedan ordna in dessa i arkeologiska kulturer. Dessa arkeologiska kulturer antas sedan vara i symbios med mänskliga kulturer (Gillberg 2001: 155-156)

3.2 Processuell arkeologi

Den processuella arkeologin såg dagens ljus för första gången i USA under 1960-talet då *The New Archaeology* (ett begrepp för den processuella arkeologin) användes för första gången av Joseph Caldwell. Han påstod att den processuella arkeologin var något nytt som gick emot den traditionella och normativa arkeologin. Processuell arkeologi skulle få begreppet inom

arkeologin som en dynamisk kulturprocess där den skilde sig från den gamla kulturarkeologiska statiska kultursynen (Olsen 2003: 38-39, Welinder 2003: 135-136).

Man sade att det inte var mycket, eller inget, som låg utanför arkeologins verksamhetsfält. Detta gjorde att många yngre arkeologer mötte den nya arkeologin med entusiasm. Men det

Lewis Binford en mycket framstående person inom den processuella arkeologins

skulle komma att dröja ända till 1970-talet innan den kom till Europa. Processuell arkeologi förknippades främst med amerikansk kulturanthropologi. Man menade att samhällets olika delar utgjorde ett organ där delar levde i symbios med varandra. Mycket av den forskning som gjordes ute på fältet med denna typ av arkeologi inriktar sig främst på stora grupper och kulturer, inte den enskilda individen. Det som kom att prägla den processuella arkeologin var den logisk-positivistiska kunskapsteorin och den funktionalistiska synen på samhället. Det som skulle vara det typiska för processuell arkeologi var att den inte skulle producera exakta objektiva och testbara kunskaper. Vissa menade att kulturarkeologin påstods vara ungefärlig och subjektiv eftersom den mest tog hänsyn till sina egna värderingar, alltså med andra ord förutfattade meningar. En mycket framstående person inom denna nya rörelse, Lewis Binford sade att *"exaktheten hos vår kunskap om forntiden kan mätas; det är detta som skiljer det nya perspektivet från mer traditionella ansatser"*. Här kritiserar Binford således öppet den gamla traditionella arkeologin (Olsen 2003: 38-39; Welinder 2003: 135-136, Binford 1968: 10-15).

Något som skulle komma att känneteckna den gamla arkeologin sett i relation till den nya var att den gamla var mer inriktad på att förklara och beskriva kulturgrupper, vilket Binford ägnade en hel del tid till att göra. Men fram tills dess var den processuella arkeologin accepterad under 1960-talet, i början av 1970-talet skedde det dock en förändring. Den processuella arkeologin blev accepterad i stora delar av den amerikanska arkeologigrenen, främst av unga nya arkeologer. Samtidigt som den blev accepterad i USA fick den även ett stort inflytande i England vid olika universitet, främst då Cambridge och Southampton. Sedan spreds den processuella arkeologin till nya områden runt om i världen, men man kunde se en viss resignation då många tröttnade och insåg det omöjliga att uppnå, samt vidareutveckla den processuella arkeologin, som då kom att bilda den postprocessuella arkeologin. Man kan säga att det som många såg som något nytt, var i andras ögon passé och ansågs inte kunna utvecklas och uppnå mer (Olsen 2003:42-50).

3.3 Postprocessuell arkeologi

Under slutet av 1970-talet och i början av 1980-talet låg det ett nytt uppror i luften inom arkeologin. En liten men slagkraftig grupp av arkeologer som ständigt växte ställde sig mycket kritiska till den processuella arkeologin. Det existerade redan ett antal arkeologer i Europa som även de sällade sig till den kritiska skaran till den processuella arkeologin utifrån traditionell kulturhistoria. Detta hade dock inte så mycket att göra med vad som egentligen

Ian Hodder den postprocessuella arkeologins fader

startade upproret utan det hade att göra med teorin som inriktade sig mot både arkeologins mål och dess medel. I den processuella arkeologin var huvudfiguren Lewis Binford, och i den postprocessuella var det den brittiska arkeologen Ian Hodder. Det var nu man började ifrågasätta den nya arkeologins teoretiska inflytande. Den nya inriktningen var på väg att huvudsakligen inrikta sig på symbolism och strukturalism. Detta alternativ till den processuella arkeologin är mer känt som postprocessuell arkeologi. Med hjälp av den nya beteckningen menar man att man tagit avstånd från den processuella arkeologin och dessutom säger att den är förgången. Men i och med att denna inriktning kom så kan man inte räkna den som en enhetlig riktning med ett enda teoretiskt perspektiv. Det fanns flera olika inriktningar såsom t.ex. strukturalism, poststrukturalism och feminism som alla hade en gemensam nämnare, nämligen att alla var kritiska till den ekologiska funktionalismen och den positivistiska vetenskapen (Olsen 2003: 50-52, Jensen, O. & Karlsson, H. 1998: 13-14)

Varför utvecklades denna nya inriktning istället för att ha kvar den gamla? Många arkeologer menar att man ej kunde ignorera utvecklingen som nu skedde inom de andra vetenskaperna. De postprocessuella arkeologerna betonade att människor, kulturella förhållanden samt sättet att bedriva arkeologisk forskning på varierar från fall till fall. När den nya arkeologin kom blev funktionalism och positivism populärt medan de övergav discipliner så som historia och antropologi (Hodder 1983: 718-720).

Den postmoderna arkeologin var kritisk emot *The New Archaeology* och kallades i början av 1980-talet för postmodern arkeologi. Själva ordet postmodern har använts i olika betydelser sedan 1930-talet men etablerade först sitt namn under 1970-talet. Som jag nämnde så var det även ett namn på ett program som avsåg att bryta ner funktionalismen inom arkitekturen och estetisk formalism inom konst och litteratur. Omkring 1980-talet blev det mer oklart vad den postprocessuella utbrytningsgrenen stod för. Detta blev nämligen en allmän term som betecknade det postindustriella samhällets tanke och livsmönster och därför blev det svårt att förstå dess betydelse och innebörd. Idag är det mer känt att den processuella arkeologin var djupt präglad av en marxistisk synvinkel, men även av symbolisk och kognitiv antropologi. Många menade att med tiden var det tvunget att komma med ett nytt alternativ till den nya arkeologin; hermeneutik, strukturalism och marxism. Strukturalismen utmärks bl.a. av sträng åtskillnad mellan vad som är vetenskap och vad som inte är det, ett holistiskt synsätt, antiempiri (fakta bestäms av teori) och en skiftande syn på historien. Ian Hodder utgav sig själv för att vara en strukturalist (Olsen 2003: 53-54; Welinder 2003: 135-136, Jensen, O. & Karlsson, H. 1998:31-33)

Detta menade många var fel och ville skapa en ny inriktning där man även kunde tänka sig att fynden användes till något helt annat än vad de kanske ursprungligen var avsedda att vara. En annan skillnad var att inom *The New Archaeology* ansåg man att människor och samhällen varit för passiva och inte brytt sig om de frågor som rörde ekologiska och demografiska förändringar. Men den postprocessuella arkeologin såg människor som tillsammans handlade efter självklara men föränderliga normer och traditioner i historiska situationer. Även den äldre arkeologin menade att allt som arkeologerna inte begrep förklarades som kult. Den postprocessuella arkeologin hävdade att det obegripliga var kult på grund av att det var obegripligt (Welinder 2003: 136-137).

När man t.ex. fann ett fynd, som man inom den processuella arkeologin endast såg med ett ensidigt perspektiv, menade man inom den postprocessuella arkeologin att man borde utöka sina synvinklar och se det ur fler olika möjliga perspektiv. Exempelvis är om man skulle hitta en kniv så ansåg man att den bara hade en användning, då t.ex. användning för jakt, medan man inom den postprocessuella arkeologin kunde se den som ett redskap för jakt, status och till och med gudskydd.

4. intervjuer

I detta kapitel kommer jag att ta upp information som jag har samlat upp från intervjuer jag gjort med personal vid LUHM, vilka ger en lite annorlunda bild än vad man visas när man läser litteratur om LUHM. Detta kan man säga är en fortsättning på kapitel 2 (Lunds universitets historiska museum en historik) förutom att här tas även senare händelser upp. Jag hade annars inte kunnat ha haft med dem då det inte finns någon tillgänglig litteratur om dessa senare händelser som har ägt rum vid LUHM.

4.1 Situationen vid LUHM 2002-2007

Anders Ödman var museiintendent vid LUHM under perioden 1988 till 2002. Anledningen till att Ödman slutade var pga. en ekonomisk kris då han tvingades till hårt arbete för att inte tvingas avskeda anställda vid museet. I och med delningen av den arkeologiska institutionen så fick man ett tillskott av finansiella medel, men LUHMs nya separata enhet fick endast en bråkdel av denna summa. Problematiken låg i att det var en engångssumma då man egentligen blivit lovade komma finansiell hjälp vid fler tillfällen men som aldrig kom. I början när institutionen delades såg det mycket ljus ut i och med att man började renovera och även påbörjade bygget av en ny byggnad, nämligen Gastelyckan. Dock sinade pengarna snart och den utlovade finansiella hjälpen uteblev. Rektorn för Lunds universitet skar ner på LUHMs budget mer och mer för varje år som gick. Detta betydde att Ödman var tvungen att söka och samla in pengar, samt utöka utställningarna vilket var mycket komplicerat i och med den finansiella kris som hade uppstått. Allt för att inte behöva avskeda personal. Men till sist orkade inte Ödman vara kvar och sa upp sig. Han fick senare jobb inom institutionen men än idag är den ekonomiska krisen inte helt löst. Per Karsten är idag museichef (Ödman muntligt).

4.2 Vad skiljer LUHM från andra museer

Det som skiljer LUHM från många andra museer runtom i landet, och för den delen runt om i världen är att man har använt LUHM främst för att undervisa studenter som läser arkeologi. LUHM skulle även vara öppet vissa timmar för allmänheten men då förutsatte man att det var en allmänhet som hade ett visst intresse av just arkeologi, som man förutsett med Otto

Rydbäcks utställningar, vilka han menade var för den utbildade eliten i samhället. I grund och botten gör detta att LUHM är ett unikt men även komplicerat museum. Idag kan man dela upp LUHM i tre punkter för användandet av museet.

- forskning
- undervisning
- visning för allmänheten.

Museet hade även som uppgift att ta hand om olika fynd som man finner under utgrävningar i Skåne. I dagens läge, när man ställer upp en ny utställning, är det främst för allmänheten man gör detta; tidigare var det i huvudsak för forskarna och de studerande. En utställning som lyckades nå ut till alla dessa tre grupper var Uppåkrautställningen 2002 som drog en enorm publik, detta möjligtvis pga. att det tillhör Lunds historia som är extra attraktivt för invånare i staden (Ödman muntligt).

Det man även vill göra inom LUHM är att försöka spegla hur en utställning såg ut under tidigt 1900-tal och då har man i princip bevarat samma skåp med de fynd som ställdes ut under denna tid i museet. Detta är för att visa den vetenskapliga utvecklingen inom arkeologin. Hampus Cinthio menar att man är lättad över att man på grund av finansiella medel har lämnat vissa utställningar kvar i ungefär samma skick som de var under 1920-1930-talet. Ett tydligt exempel på detta är medeltidsutställningen samt järnåldersutställningen där man enbart bytt ut inredningen under de nästan 60 år utställningarna har existerat. Cinthio menar att detta är bra i och med att man slipper att rekonstruera ting för att kunna visa hur det såg ut under 1920-1930-talet då man redan har allt bevarat och detta är det inte många museer i landet som har. Det pågår fortfarande en ombyggnad av LUHM som Cinthio menar att man aldrig kan komma ifrån för att man med jämna mellanrum blir tvungna till att fräscha upp byggnaden, men han påstår att detta inte ska påverka de rådande utställningarna. Det negativa med att inte förändra något är att allmänheten får svårt att hänga med om man inte använder sig av en aktiv visning, då pedagogiken inte är lämpad för skolklasser, men så länge det är en person med och visar så anses detta problem löst. Idag, i och med de nya utställningarna, är målgruppen inte längre endast skolklasser som det var under Ödmans tid utan för alla åldersgrupper i och med den blandade pedagogiken. Cinthio poängterar dock att det kanske inte är för de allra minsta om man nu inte har en guide med under visningarna (Cinthio muntligt).

4.3 Kulturhistorisk arkeologi –diskussionen kring kranier

Utav merparten av de kranier som LUHM besitter idag är det enbart en bråkdel som är av utländsk härkomst där man har plundrat gravarna för att kunna bedriva forskning. Merparten av de kranier som man har är inhemska kranier av skåningar från Nöbbelöv m.m. De utländska kranierna ingick i den osteologiska forskningen tidigare. All den forskning som bedrevs 1920-talet till 1940-talet var helt bortkastad enligt Ödmans mening då den inte lyckades frambringa några resultat inom rasbiologin, då man inte endast med hjälp av kranier kan se var den ursprungligen kommer ifrån. Under en period trodde man förstås på detta och att man skulle kunna finna skillnader inom olika folkstammar. I Tyskland strävades det efter att bevisa att arierna ursprungligen kom från Indien men denna tes hade inga förankringar då man inte kunde finna bevis för detta. Kranierna är samlade från 1600-talet och framåt till början av 1940-talet, sen tog det abrupt slut. Anledningen till att så många kranier kom till Lund var pga. att osteologerna skulle kunna bygga upp den byggnad de besitter idag för att få en grund. Under den tid Ödman var chef på LUHM tog han de lådor med kranier vid osteologinstitutet till magasinet, då Ödman tänkte att någon gång i framtiden kan någon forskare ha någon nytta av de 1000 kranier som ännu är bevarade, för som han sade ”vi kastar inte vetenskapligt material av den anledningen att vi vill ha allt osteologiskt material kvar för att kunna gå tillbaks i forskningen igen om så skulle krävas”. Det var därför kranierna kom till LUHM. I *Västerbottenskuriren* framhävde de att Anders Ödman var en galning då han ville bevara kranierna, vilket han själv menar är absurt då alla han jobbade med ville bevara materialet för en framtida forskning. Under 1920-talet ställde Rydbäck ut så mycket som möjligt då arkeologin var en relativt ny vetenskap och man tog helt enkelt en chansning angående vad man skulle ställa ut. Däremot finns det inga tecken på att man visade något som rörde rasbiologin vid LUHM (Ödman muntligt).

4.4 Under 1920-talet vid LUHM

Under 1920-talet var utställningarna statiska då de gjordes av Otto Rydbäck, efter det var de i princip likadana, till exempel medeltidsutställningen som i princip stått orörd fram till våra dagar. Denna utställning menar Ödman är ett mycket bra exempel på Otto Rydbäcks utställningar, men även att den forskning som gjordes under 1920-talet inte har förändrats så

väsentligt fram till idag förutom ett par mindre förändringar inom de olika typologierna. Innan Otto Rydbäck gjorde karriär inom museet så var det ingen ordning i museets samlingar. När Rydbäck väl tog sig an museet såg han till att göra det modernt och i enlighet med dåtidens standard. LUHM menade Rydbäck var ett museum för den bildade allmänheten. Det var de intellektuella som skulle ha nytta av museet och föremålen och kunde placera föremålen i en kontext till skillnad från den ”icke allmänbildade allmänheten” som Ödman uttrycker det (Ödman muntligt).

4.5 Inslag av den processuella och postprocessuella arkeologin vid LUHM

Ödman menar att för att lyckas med en bra utställning är det främst ljussättning samt inredning som är betydande faktorer. Inom denna hypotetiska utställning skulle man ställa upp de allra senaste och mest respektingivande fynden, det skulle vara en ”modern och häftig utställning”. Det skulle även ställas upp kronologiskt från stenålder till vår tid samt även visa vad framtiden hade att erbjuda. Nästa förändring som skedde vid LUHM är att under 1970-talet (den processuella arkeologin har precis gjort sitt inträde i den akademiska världen) då

*Järnåldersmonter vid LUHM
2001*

man förnyade järnåldersutställningen med att placera föremålen på olikfärgade dukar. Detta var inget markant skifte men Ödman poängterar att det ändå var mycket väsentligt för utställningarnas överlevnad, då det krävdes förändringar för att locka besökare.

Vidare betydande händelse under 1970-talet var att man ställde ut typologier där man visade hela serier med föremål. Efter ett tag så började man dock runt om i världen att göra om på museerna och även så på LUHM. Det var nu inte populärt att ställa ut hela typologier inom den processuella arkeologin. Generellt var det nu att man kom in i en stor sal där det var ett hål utsågat i väggen där det stod ”stenåldern” med flintyxor och sen gick vidare till ”yngre stenåldern” som var utformad på exakt samma vis bara med slipade flintyxor som skillnad, därefter kom brons- och järnålder. I princip hade alla museer i landet en viss målgrupp att rikta in sig på och det var från låg till högstadiet där pedagogiken inte var inriktad på vuxna fast även många vuxna besökte museet. Muserna skulle expandera ännu mer, under 1980-talet och fram till 1990-talet blev det även mycket vanligt att ha personer

som agerade för att sköta rundvandring samt prata om hur det kunde vara att leva under den tiden (Ödman muntligt).

4.6 Genusperspektivet

Inom genusperspektivet menar Ödman att det inte gjordes mycket för att framhäva detta perspektiv i och med att de redan från början hade med ett genusperspektiv då det var så många kvinnor inom yrket så blev det automatiskt att man hade genus med i bilden när man kom till en utställning. Kvinnans roll i utställningar brukar främst vara matlagning, skötsel av djur samt att sköta barnsysslor. Men det finns dock undantag där man har funnit, vad man anser är manliga redskap i gravar med kvinnor som man anser en kvinna kan ha använt. Även vissa utställningar har använt sig av kvinnor som jägare t.ex. för att framhäva genusperspektivet. Detta var bilden man hade av kvinnorna ända fram till slutet av 1800-talet (Ödman muntligt).

Dagens utställningar vid LUHM har med ett genusperspektiv då arkitekten bakom utställningen har tagit hjälp av en kvinnlig forskare för att på så vis kunna framhäva kvinnans roll. Detta är främst tydligt inom utställningen Barbaricum, där kvinnan är påtaglig genom den andliga makten, den nakna gudinnan samt smyckena, den andliga makten handlar mycket om kvinnan enligt både Ödman och Cinthio (Ödman muntligt, Cinthio muntligt).

4.7 Framtiden

När Ödman var i Berlin bevittnade han ett vad han själv anser är ett av världens mest moderna museer. Det var knappt några fynd utställda men det var en föreställningsutställning där man gick igenom Berlins historia (The Story of Berlin) som Ödman menade mycket väl också hade kunnat fungera på ett nytt museum i t.ex. Lund. Detta var enligt Ödman det allra senaste inom museiutställningar som han personligen har sett och varit på. Idag är det mycket mer vanligt att ställa ut individer inom någon sorts sammanhang, t.ex. skötsel av djur, jakt eller strid. På 1920-talet fram till 1950-talet var det mer vanligt att visa skeletten samt föremålen men detta drog inte någon större publik och man blev således tvungen till förändring i ett modernare slag. Under 1950- 1970-talet blev det allt vanligare med rekonstruktioner. Något

som Ödman tycker är mycket märkligt är att på vissa håll i Sverige försöker man gå tillbaka till de gamla utställningarna då han menar att man använder belysningen på ett sätt som man gjorde under 1920- 1940-talet. Man ska även sätta upp en stenåldersutställning i LUHM som ska vara i princip samma stil som under 1920-talet som en vetenskaplig förankring för att kunna belysa skillnaderna på dåtid och nutid inom utställningarna. Denna utställning är gjord av Otto Rydbäck. Häften till denna utställning kommer att ges ut för att belysa de förändringar som har skett inom arkeologin. Även de nyare utställningarna har häften som ges ut för att underlätta visningen. Det kommer att gå en röd tråd genom alla visningar från slutet av 1700- talet med Kuriosakabinettet till dagens utställningar, men även i de framtida utställningarna (Ödman muntligt).

Ödman själv anser att LUHM är relativt modernt men att det inte kan mäta sig med de större och mer utvecklade museerna, och detta pga. den rådande ekonomiska situationen vid LUHM. Ödman själv ville göra museet tillgängligt för alla åldersgrupper. Han säger att en stenyxa kan var lika viktig för en fjärdeklassare som för en forskare, det hela beror på pedagogiken. Detta museum, om han fick utforma det själv, skulle ha glasmontrar, under förmiddagen skulle det vara öppet för skolklasser och på eftermiddagen skulle det vara öppet allmänheten, man skulle bara med en knapptryckning kunna skifta montrarna så att andra föremål dyker upp eller att använda samma föremål i en annan kontext och med en annan pedagogik. I och med den finansiella situationen som museet upplever idag, är man tvungna att samla in pengar för att kunna utföra arbetet, dessa pengarna får man av olika sponsorer (Ödman muntligt).

LUHM har en liten nisch jämfört med andra museer då man kan satsa på idé och vetenskapshistoria, med andra ord förmedlingshistoria. Kilian Stobaeus kuriosakabinett är ett bra exempel på detta tema för framtiden. Karsten menar att man vill gå tillbaka till de äldre utställningarna där man förmedlar hur man tänkte och såg på objekt under den tiden, alltså förmedlingshistoria. Enligt Karsten så är den perfekta antipoden till denna tidiga 1700-talsutställning det tidiga 1920-talet som han hävdar var vetenskapens död inom arkeologin. Med detta menar han att under utställningarna under 1920-talet var allt färdigutforskat enligt arkeologerna och nu visste man allt, med andra ord fanns det inget mer att utveckla inom arkeologin. Exempel på detta är den kommande 1920-talsutställningen, Otto Rydbäcks stenåldersutställning. Karsten menar även att i och med denna framtidsutställning får man vissa upp mycket material som man tidigare inte har kunnat visa för allmänheten utom som har legat nerpackat i ett magasin. Hur kommer då utställningarna att se ut om 50 år? Istället för att vänta, varför inte göra förändringar nu, menar Karsten. På detta vis kommer säkert något om det förflutna att tas med i det framtida såsom den kommande stenåldersutställningen. Den första framtida utställningen man planerat in ska handla om konst. Man ska använda unika konstutställningar till att förmedla den till allmänheten på ett sätt man inte gjort tidigare. Förmedlingshistoria är något som Karsten personligen tror kommer att bli mycket populärt. Ett exempel på konstnärligförmedling av historia är flintyxetavlan där man använt sig av ca 1000 flintyxor inom Uppåkrautställningen. Det är just detta Karsten påpekar kommer att vara fröet för den framtida konstutställningen som han menar är ett helt nytt koncept och enbart kommer att finnas vid LUHM. En annan fråga som jag ställde var om några av de utställningar som finns idag kommer att stå kvar om 50 år. Svaret på den frågan var ett klart ja. Vissa utställningar kommer inte att vara möjliga att flytta då de kommer att byggas in i byggnaden, framförallt medeltidsutställningen kommer säkerligen att stå kvar om 50 år, och så även den planerade framtida konstutställningen. Man vill egentligen bara att en utställning ska stå i ca 10 år sedan plockas ner och ersätts av en ny, men Rydbäcks utställning är, som man kan uttrycka det, ett utställningsmagasin, där Rydbäck plockade fram allt och placerade ut för allmänheten. Karsten menar att allmänheten alltid vill

En 5000-årig tidstavla skapad av nära tusen flintyxor

ta del av så många fynd som möjligt istället för att de ska ligga och samla damm (Karsten muntligt).

En väsentlig fråga som Karsten har fått, är om det fortfarande är lämpligt att kalla LUHM för ett arkeologiskt museum när man har utställningar som rör framtiden och utställningar som är i samma skick som under 1920-talet. Svaret på den frågan är ja, i och med att museet har en stor blandning av utställningar inom arkeologin. Frågan har tagits upp men inte belysts med någon större ansträngning. LUHM kommer främst att vara ett museum för arkeologi men med tiden ett modernare museum som ska kunna mäta sig med andra museer runt om i landet och även runt om i världen. Karsten menar att man snarare kan räkna LUHM som ett universitetsmuseum där man har allt samlat från dåtid, nutid samt framtid. Karsten påpekade också att det enbart idag i Sverige är LUHM som har planer på att ställa ut en utställning som redan har varit utställd under 1920-talet då nämligen stenåldersutställningen (Karsten muntligt).

Något annat Karsten skulle vilja ha med i en framtida utställning och som har diskuterats är olika temadagar. Något Karsten själv skulle vilja förmedla till skolungdomar är den anatomiska samlingen. Han vill för en dag öppna upp det rasbiologiska institutet för gymnasieungdomar och genomföra så kallade raseexperiment för att ungdomarna ska kunna sätta sig in i Sveriges och inte minst världens historia under 1900-talet. I och med att kranierna enbart ligger i magasin vill Karsten ta fram dessa och visa för allmänheten då dessa kranier aldrig mer har någon nytta för forskningen vill han istället använda dem i ett gott syfte för att lära främst gymnasieungdomar om vårt förflutna. Kraniesamlingen är beviset på någonting som alla var överens om var sant under en viss historisk period men sedan förkastats och som Karsten tycker borde förmedlas till ungdomarna, och varför inte till allmänheten (Karsten muntligt).

4.8 LUHM ändrar riktning

Varför har LUHM ändrat riktning från att enbart ha varit ett museum för forskare och arkeologistuderande till att nu även innefatta allmänheten? Svaret på denna fråga är enkel. För att LUHM skulle kunna överleva krävdes förändringar och detta skedde 2004 i och med Karstens inträdde som museichef och att rektorn ville med hjälp av Karsten att LUHM skulle

öppnas för allmänheten. Om man går tillbaka till 2004 och fram till idag har det varit stora framsteg då museet har fått en helt annan roll än vad den hade innan. Även de ekonomiska problemen är lösta till vidare och museet har enligt statistik fått en ökning med 1150 % i besökande som inget annat museum i landet kan mäta sig med menar Karsten. Även att museets ägs av universitetet har påverkat en hel del av utkomsten. Från att ha varit ett museum där enbart en liten skara människor har tagit del av LUHM har man nu med nya finansiella intäkter och reklam nått ut till en mycket bredare publik. Då universitetet får 5,2 miljarder kronor varje år av skattebetalarna så krävs det att man kan visa upp resultat för allmänheten och det inom nya utställningar samt förmedling, och detta skede 2004 då beslut togs för en radikal förändring för museets överlevnad. Karsten menar att LUHM innan förändringarna enbart var öppen för en lite andel av allmänheten och som exempel sade han ”vissa forskningar läses utav fyra personer på jordklotet och kostar kanske tiotals miljoner kr och på detta vis får det inte gå till, utan ska det göras forskning ska det gå ut till en bredare publik” Karsten hävdar att just så var fallet innan han tillträdde som chef för LUHM 2004 (Karsten muntligt).

5 Slutdiskussion

5.1 Arbetet kring uppsatsen

I det slutliga kapitlet (kapitel 5) tar jag upp lite problem som jag har handskats med i uppsatsen samt själva diskussionerna och slutsatserna om mina problemformuleringar. Till sist kommer en kort men konkret sammanfattning av mina slutsatser av arbetet.

Jag vill påstå att vissa saker i arbetet har fortlöpt som de skulle och andra inte. Idéer kommer och går genom arbetets gång men det är enbart ett fåtal av dessa man har användning av i slutet. Redan i början när jag startade denna uppsats så visste jag att jag skulle bli tvungen att använda mig av intervjuer som ett grundmaterial. Att genomföra intervjuerna var inga problem. När det gäller intervjuerna som en metod så är det lätt att tänka att man som individ kan påverka intervjuernas resultat. Men i och med att det ämne jag valde var relativt nytt för mig så gick jag inte in med några förutfattade meningar och på så vis kunde jag inte besanna dessa under intervjuerna. Många av de intervjuer jag gjort med museipersonalen var i stort sett så likartade att konkreta slutsatser kunde dras. Valet av frågor till intervjuerna samt hur jag har tolkat svaren har alltihop påverkat resultatet av mitt arbete. Jag kommer här nedan att lista problemfrågeställningarna samt svaren för att underlätta för läsarna.

5.2 Möjligheten att urskilja de olika perspektiven

- Detta är en ingående studie som har i uppgift att syna ett arkeologiskt museums utveckling under början av 1900-talet fram till 2000-talet då arkeologin tar sig an många nya inriktningar inom de arkeologiska perspektiven.

För att besvara detta påstående så tycker jag personligen att jag har fått ett negativt svar på frågan, då jag inte kan finna några tecken på att man har använt sig av de arkeologiska perspektiven som har funnits i LUHM:s utställningar i den omfattning jag hade trott när jag började detta projekt. I den meningen menar jag att LUHM inte har tagit så mycket hänsyn till när det har introducerats ett nytt rön (perspektiv) inom arkeologin. Under 1920-talet fram till

1940-talet då det rådde en kulturhistorisk arkeologi i omvärlden, då ställde man endast ut typologier vid LUHM. Jag nämner att man har en del kranier som man samlat in runt om i värden då endast en liten del är av icke svensk härkomst men just detta tycks aldrig ha ställts ut vid LUHM.

Den processuella samt den postprocessuella arkeologin har heller inte visat sig i LUHM's utställningar genom åren förutom ett par ingrepp där ett par av mina intervjupersoner drar paralleller till just den processuella samt den postprocessuella arkeologin.

Genusperspektivet har alltid på sätt och vis funnits där om man ser till de intervjuer jag genomfört. Exempel är som Ödman tog upp att majoriteten är kvinnor som jobbar inom själva utställningarna samt inom själva yrket arkeologin, och på så vis har det kommit av sig själv. Inte heller när genus kom med den postprocessuella arkeologin förändrades denna bild. Den enda klara förändringen är att på senare år har man i och med utställningarna tagit hjälp av en kvinnlig forskare för att få fram mer av genusperspektivet i utställningarna. En av anledningarna till att man inte har haft så många utställningar vid LUHM beror främst på en ekonomiska situationen som har funnits i större delarna av 1900-talet. Även att museet inte var tänkt i början att vara öppet för allmänheten har också påverkat utställningarna som nu i vår tid har börjat bli mer öppen för både forskare, studenter och allmänheten (Cinthio muntligt).

5.3 Framtiden för LUHM

- Hur LUHM i framtiden kommer att urskilja sig jämfört med det förflutna?

Det har skett dramatiska förändringar sedan Anders Ödman slutade och Per Karsten tillträdde som ny museichef. Enligt Karsten så är LUHM unikt i den meningen att de redan har planerat flera utställningar som ska gå mot framtiden som han menar att de är ensamma om i Sverige. Även den kommande stenåldersutställningen är unik då man använder sig av en redan gammal utställning som ska ställas ut i exakt samma skick som den var under 1920-talet. Detta menar Karsten också är något av en framtidsutställning, då man vill belysa hur det kunde sett ut och hur man tänkte under denna tid. Den kommande konsthistoriska utställningen kommer att få namnet ”en framtida utställning” när den väl ska ställas ut vid LUHM. Här vill man ha med förmedlingshistoria där man med hjälp av arkeologiska föremål

ska kunna dra en blandad och större publik till LUHM. Tanken är främst att man ska göra konst av de arkeologiska föremålen, så som exempel den kända stenyxetavlan som även den kommer att ställas ut på nytt. Självklart kommer denna aspekt på utställning få en blandad reaktion bland allmänheten menar Karsten, men det är LUHM villiga att ta då man anser att majoriteten kommer att uppskatta denna framtidsutställning.

Något ännu mer spännande som Karsten skulle vilja genomföra är olika temadagar för allmänheten men främst i undervisningssyfte för gymnasieungdomar. Om man skulle få göra just det tema han vill ha om rasbiologin kommer detta att väcka mycket stor uppmärksamhet både på gott och ont. Men han påpekar att detta troligtvis inte kommer att kunna genomföras i och med att detta ämne fortfarande är tabubelagt i Sverige och där olika samhällsgrupper skulle ha synpunkter på just ett sådant tema. Framtiden för LUHM ser för tillfället ut att vara mycket ljus. De ekonomiska problemen verkar vara lösta för stunden samt att nio stycken planerade utställningar är under en uppbyggnadsfas talar bara för en positiv utvecklingen för LUHM.

5.4 Inriktning på allmänheten

- Varför LUHM i början av 1900-talet och fram tills 1990-talet främst inriktat sina utställningar för forskare samt studenter och inte för allmänheten?

LUHM var tvungna att förnya museet för att kunna överleva som museum. Detta inträffade 2004 när den nya chefen för LUHM tillträdde och med hjälp av rektorn för universitetet i Lund tog man upp en plan där man skulle förändra LUHM från att enbart ha varit ett museum för forskare, studenter och en mycket liten skara av allmänheten, så skulle nu museet efter denna förändring nå ut till en bredare publik inom allmänheten. I och med att man fick ekonomisk hjälp som man ej hade fått innan kunde detta problem nu lösas. Förändringarna är enorma om man jämför med det gamla museet då man tänker mycket mer på allmänheten och utställningarna som ska locka folk till museet. LUHM har nu även inlett ett samarbete med Lunds domkyrka samt andra attraktiva besöksmål i Lund för att man ska göra reklam för varandra och slussa människor vidare till olika aktiviteter. I och med att Lunds domkyrka drar in ca 700 000 människor varje år är det en enorm potentiell skara människor som man kan slussa vidare till LUHM. För forskare och studenter kommer detta inte innebära någon markant skillnad i tillgänglighet då de båda ovan nämnda grupperna kommer att ha fritt

tillträde till museet. Delandet av museet mellan forskningsvärlden och allmänheten är således den enda synbara förändringen, då arkiven även i fortsättningen kommer att stå öppna för de nämnda grupperna. Uppdraget gentemot studenter och forskare finns kvar i oförändrad omfattning. Vad som möjligen av den gruppen kan uppfattas som en försämring är två saker: 1) scenografin, tekniken och säkerheten i en del av de nya utställningar kan medföra att föremålen blir svårare att plocka fram och 2) i princip alla magasin och arkiv har flyttats från Krafts torg 1 till Gastelyckan för att kunna få plats med alla nya utställningsprojekt på museet. Detta kan innebära litet längre handläggningstider och det kan möjligen uppfattas som ”besvärligt” att ta sig ut till magasinet. Detta kommer dock i slutändan bli till en vanesak och idag fungerar LUHM som andra jämförbara museer från att tidigare ha varit litet speciellt då museifunktionen och institutionsfunktionen fanns i ett och samma hus. Med andra ord har denna förändring från ett museum som har visats enbart för en liten skara människor till ett museum som visas för en bredare publik.

5.5 Sammanfattning

I detta arbete diskuteras LUHM, då huvudsyftet främst är arkeologiska utställningar med dess perspektiv och syn på framtiden för museet. Problemställningen inkluderar även hur LUHM har gått tillväga för att göra museet mer öppet för allmänheten. Som metod har jag använt mig av kvalitativa intervjuer där museipersonal står i centrum för dessa intervjuer. Den första problemfrågeställningen jag nämnde var om det var möjligt att från 1900-talets början till 2000-talet kunna se några skillnader inom utvecklingen av LUHM inom de rådande perspektiven som florerade inom arkeologin under dessa perioder. Personligen tycker jag att jag har fått ett negativt svar på frågan, då jag inte kan finna några tecken på att man har använt sig av de arkeologiska perspektiven som har funnits i LUHM:s utställningar i den omfattning jag hade trott när jag började detta projekt. Under 1920-talet fram till 1940-talet då det rådde en kulturhistorisk arkeologi i omvärlden. Jag nämner att man har en del kranier som man samlat in runt om i världen då endast en liten del är av icke svensk härkomst men just detta tycks aldrig ha ställts ut vid LUHM. Den processuella samt den postprocessuella arkeologin har heller inte visat sig i LUHM:s utställningar genom åren förutom ett par ingrepp där ett par av mina intervjupersoner drar paralleller till just den processuella samt den postprocessuella arkeologi. Genusperspektivet har alltid på sätt och vis funnits där om man ser till de intervjuer jag genomfört. Exempel är som Ödman tog upp att majoriteten är kvinnor

som jobbar inom själva utställningarna samt inom själva yrket arkeologin, och på så vis har det kommit av sig själv.

Hur LUHM i framtiden kommer att utskilja sig jämfört med det förflutna var den andra frågeställningen Den tänkta stenåldersutställningen är unik då man använder sig av en redan gamla utställning som ska ställas ut i exakt samma skick som den var under 1920-talet. Den kommande konsthistoriska utställningen kommer att få namnet ”en framtida utställning” när den väl ska ställas ut vid LUHM. Här vill man ha med förmedlingshistoria där man med hjälp av arkeologiska föremål ska kunna dra en blandad och större publik till LUHM. Tanken är främst att man ska göra konst av de arkeologiska föremålen, så som exempel den kända stenyxetavlan som även den kommer att ställas ut på nytt. Även olika temadagar för allmänheten skulle man vid LUHM vilja ställa ut, främst i undervisningssyfte för gymnasieungdomar.

Den tredje problemfrågeställningen jag stod inför var varför LUHM främst i början av 1900-talet inriktat sig enbart till forskare och studenter men inte till allmänheten förrän i början på 1990-talet. Den största förändringen inträffade 2004 när den nya chefen (Per karsten) för LUHM tillträdde och med hjälp av rektorn för universitetet i Lund gjorde upp en plan där man skulle förändra LUHM från att ha varit ett museum för forskare, studenter och en mycket liten skara av allmänheten, till att nå ut till en bredare publik. I och med att man fick ekonomisk hjälp som man ej tidigare fått kunde detta problem nu lösas. Varför det tog så lång tid för en förändring inom LUHM kan man kort sammanfatta med den då rådande ekonomiska krisen som man först nu 2007 delvis lyckats lösa.

Under 1920 till 1940 talet hade LUHM sin glansperiod med Rydbäck som museichef efter detta så ställdes ytterst få utställningar ut då det råde en ekonomisk kris vid museet samt att man inte ska glömma att utställningarna i början och mitten av 1900-talet var till för forskning och studenter och inte för allmänheten. Den nya glansperioden kom först åter igen under mitten av 1990-talet då allt fler utställningar producerades och nu var mer inriktade på allmänheten. Framtiden för LUHM ser idag mycket ljus ut i och med att i mitten av november 2007 fick man en ny budget som låg på femton miljoner kr, och i och med detta kan man ställa upp nio nya utställningar fram till 2010.

Källförteckning

Litteraturförteckning

Baudou, Evert. 2004. *Den nordiska arkeologin - historia och tolkningar*. Stockholm : Kungl. Vitterhets historie och antikvitets akademien : Almqvist & Wiksell International

Binford, Lewis 1968. *New Perspectives in Archaeology*. Aldine Publishing Company, Chicago

Bintliff, John. 1991. *The Annales School and archaeology*. Leicester : Leicester University Press

Darvill, T. 2002. *Oxford Concise Dictionary of Archaeology*. Oxford : Oxford University Press

Gillberg, Å. 2001 *En Plats I Historien*. GOTARC serie B. Gothenburg Archaeological Theses no 18: Göteborg

Hodder, Ian 1999. *The archaeology process*. Blackwell, Oxford University Press

Jensen, O. & Karlsson, H. 1998. *Aktuella Samhällsteorier Och Arkeologi*. Göteborgs Universitet Institutionen för arkeologi

Olsen, B. 2003. *Från ting till text. Teoretiska perspektiv i arkeologisk forskning*. Lund.

Rienecker, L. 2003. *Problem Formulering*. LundaText AB: Daleke Grafisk AB

Ryen, Anne. 2004. *Kvalitativ intervju*. Malmö : Liber ekonomi

Stjernquist, B. 2005. *The Historical Museum And Archaeological Research At Lund University 1805-2005*. Grahns Tryckeri AB, Lund 2005: The Historical Museum, University of Lund

Trigger, Bruce. 1993, *Arkeologins idéhistoria*, Symposion, Stockholm

Welinder, Stig. 2003, *Min svenska arkeologi historia: Ett ekonomiskt och socialt perspektiv på 19*, Studentlitteratur AB

Böcker jag har i litteraturförteckningen men inte är synliga i texten

Boken Darvill, T. 2002. *Oxford Concise Dictionary of Archaeology*. Oxford : Oxford University Press. Har jag använt mig av när jag har sökt upp arkologiska termer som jag ej var bekant med innan.

Rienecker, L. 2003. *Problem Formulering*. LundaText AB: Daleke Grafisk AB. Har jag använt till min problemfrågeställning och lite som en mall i arbetet

Ryen, Anne. 2004. *Kvalitativ intervju*. Malmö : Liber ekonomi. Denna bok har jag använt mig under mina intervjuer hur jag skulle gå tillväga mm för att få en lyckad intervju.

Internetkällor

http://sv.wikipedia.org/wiki/Kulturhistorisk_arkeologi 07-09-11

<http://www.luhm.lu.se/> 07-04-21

<http://www.uppakra.se/foremalen.htm> 07-11-20

Muntliga källor

Intervju med Anders Ödman 09/20

Intervju med Hampus Cintius den 09/25

Intervju med Per Karsten den 11/05

Frågorna till intervjuerna

- Under början av 1920-talet var det även vanligt för LUHM att ha utställningar som berörde den då rådande nationalistiska arkeologin så som i Tyskland då man tog bort vissa utställningar som inte passade in med bilden hur man trodde att det hade sett ut innan?
- Har den processuella arkeologin under 1970-talet påverkat på något sätt hur utställningarna har sett ut och fanns det några kriterier för hur en utställning under denna period borde ha sett ut?
- Har den postprocessuella arkeologin under 1980-talet påverkat på något sätt hur utställningarna har sett ut och fanns det några kriterier för hur en utställning under denna period borde ha sett ut?
- Har genusperspektivet under 1970-talet fram till idag påverkat på något sätt hur utställningarna har sett ut och fanns det några kriterier för hur en utställning under denna period borde ha sett ut?
- Hur går ni till väga för att ställa upp en ny utställning?
- De kommande utställningarna, har de någon förknippning om de rådande perspektiven eller är det något allmänheten har frågat efter eller är det helt och hållet ett eget initiativ från er sida?
- Hur ofta byter man utställningsperspektiv och vad kostar det ca att sammanställa en ny utställning?
- Hur kommer LUHM i framtiden att utskilja sig jämfört med det förflutna?
- Varför har LUHM i början av 1900-talet och fram tills 1990-talet främst inriktat sina utställningar för forskare samt studenter och inte allmänheten?

Bilagor

S 1 <http://www.tfaoi.com/mn/mia/mia86.jpg>

S 12 www.luhm.lu.se/Historik_Eng.html

S 13 www.med.lu.se/.../kilian_stobaeus

S 17 <http://norwalk.bluerange.se/ark/files/name=pi143.jpg>

S 17 http://www.ark.lu.se/images/arkeologi/Sg2_3.jpg

S 18 http://content.answers.com/main/content/wp/en/thumb/0/0d/180px-Lewis_Binford_holding_a_skull.jpg

S 20 <http://wacosaka.jp/Images/hoddrp1.gif>

S 21 <http://www.sammlungen.hu-berlin.de/media/sammlung/dokument/0000/0000/0000/0000/0000/0002/3380/content.400.jpg>

S 27 Egen bild

S 29 <http://www.luhm.lu.se/>